

הכנסת העשרים וחמש

יוזמת : חברת הכנסת טלי גוטליב

פ/25/6425

הצעת חוק בתי המשפט (תיקון – סייגים לעניין חברי הכנסת), התשפ"ו–2025

1. תיקון סעיף 68 בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד–1984¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 68, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :
"1ד) החליט בית משפט על עריכת דיון בדלתיים סגורות, לא תחול החלטתו על מי שחל עליו חוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א–1951² (להלן – חוק חסינות חברי הכנסת), למעט מטעמים של ביטחון המדינה או של סוד צבאי."
2. תיקון סעיף 72 בחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא :
"ד) סעיף זה לא יחול על מי שחל עליו חוק חסינות חברי הכנסת."
3. תיקון סעיף 73 בחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ד) יבוא :
"ה) סעיף זה לא יחול על מי שחל עליו חוק חסינות חברי הכנסת."

דברי הסבר

סעיף 1 לחוק חסינות חברי הכנסת, זכויותיהם וחובותיהם, התשי"א–1951 (להלן – חוק החסינות), אשר נחקק מכוח חוק-יסוד : הכנסת, שלפיו לחברי הכנסת תהא חסינות אשר תיקבע בחוק, קובע בין השאר כי לחבר הכנסת תהא חסינות מפני כל פעולה משפטית במילוי תפקידו או למען מילוי תפקידו. סעיף 9 לחוק החסינות קובע כי כל הוראה המגבילה את הגישה למקום שאינו רשות היחיד לא תחול על חבר הכנסת אלא מטעמים של ביטחון המדינה או סוד צבאי. החסינות הפרלמנטרית מעניקה זכות עודפת לחבר כנסת על פני כל אזור אחר, על שום חשיבות עבודת חברי הכנסת וההכרה בזכותם ואף חובתם לפעול באופנים יוצאים מהשורה במסגרת עבודתם למען הציבור.

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 198.

² ס"ח התשי"א, עמ' 228.

אף שנדמה כי הוראות חוק החסינות ברורות לגמרי, המציאות לימדה כי בית המשפט אינו מכיר בעוצמת החסינות ובהיותה גוברת על כל חוק אחר.

לאחרונה התבטא בית המשפט העליון כי חסינותם של חברי הכנסת באולם בית המשפט הינה חסינות מדומיינת (כך מילותיו של השופט יצחק עמית) באופן שהדגים כי בית המשפט כלל אינו מבין מהי חסינות פרלמנטרית והיקף פרישתה, ואת חשיבותה האדירה לעבודתו של חבר הכנסת.

בית המשפט רמס את הוראות חוק החסינות והורה לא פעם לאנשי משמר בתי המשפט להוציא בכוח חברת כנסת אשר פעלה במסגרת תפקידה ותוך חילול ורמיסת הוראות חוק החסינות (כך נעשה ביום 8 באפריל 2025 בבית המשפט העליון וביום 19 באוגוסט 2025 בבית המשפט המחוזי מרכז). הנהלת בתי המשפט הגדילה עשות ושלחה מכתב ובו הביעה את עמדתה כי חוק החסינות אינו גובר על הוראות חוק בתי המשפט.

מכאן ההכרח בתיקון חוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984, תוך הוספת סעיפים המבהירים ברורות כי סמכות בית המשפט בהתאם לסעיפים 68, 72 ו-73 לא תחול על מי שחל עליו חוק החסינות. סעיפים אלה עניינם "פומביות הדיון" ונוכחות בדיון בדלתיים סגורות; "איסור הפרעה" באולם בית המשפט וסמוך למקום הדיון; ו"כפיית ציות ועונש בשל אי ציות" בקשר למי שהוזמן להעיד או נצטווה להמציא מסמך. התיקון מבהיר את הוראות סעיפים 1 ו-9 לחוק החסינות, אשר נדמה היה כי ברורים הם ומובהקים כאור השמש.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ט' בטבת התשפ"ו (29.12.2025)